

Vergaderjaar 1987–1988

20 598

Nieuw regeling voor terugvordering en verhaal van kosten van bijstand

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE VOORZOVER NADIEN GEWIJZIGD

I. Voorstel van wet

Het wetsvoorstel zoals dit aan de Raad van State werd voorgelegd en voor zover nadien gewijzigd, luidde:

Artikel I, onderdeel A

Artikel 59

«zodra» is vervangen door: indien.

Artikel 63,

a. op degene die zijn onderhouds-plicht jegens zijn echtgenoot, minderjarig kind of stiefkind niet of niet behoorlijk nakomt en op het minderjarige kind dat zijn onderhouds-plicht jegens zijn ouders niet of niet behoorlijk nakomt.

Artikel 66

1. Kosten van bijstand worden verhaald op de nalatenschap van de persoon:

a. in de gevallen, bedoeld in de artikelen 56 tot en met 58.

b. voor zover de nalatenschap het bij de verlening van de bijstand vrijgelaten bescheiden vermogen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, aanhef en onderdeel b, alsmede het bij de verlening van de bijstand vrijgelaten vermogen gebonden in de door een eigenaar of zijn gezin bewoonde woning, overtreft.

2. Kosten van bijstand verleend in de vorm van geldlening of als gevolg van borgtocht worden op de nalatenschap van de persoon verhaald.

Artikel 68

3. De betrokkene is verplicht desgevraagd aan burgemeester en wethouders de inlichtingen te verstrekken die voor verhaal ingevolge deze paragraaf van belang zijn.

Artikel I, onderdeel H, ontbrak.

Artikel II, onderdeel A

Artikel 25d

1. Indien uitkering op grond van deze wet wordt verleend, geschiedt inning van de terug te vorderen bedragen, onverminderd de bevoegdheid tot inning op andere wijze, door deze te verrekenen met de uitkering, met dien verstande dat de betrokkene blijft beschikken over middelen tot 90% van het voor hem geldende normbedrag, bedoeld in de artikelen 3 tot en met 6, eerste lid, van het Bijstandsbesluit landelijke normering (Stb. 1983, 132). Verrekening vindt niet plaats voordat de daartoe strekkende beschikking aan de betrokkene is verzonden.

2. Het eerste lid is niet van toepassing met betrekking tot verrekening van door de betrokkene opgegeven middelen, waarmee bij het verlenen van de uitkering over de voorafgaande maand nog geen rekening kon worden gehouden.

Artikel II, onderdeel H, ontbrak.

Artikel X, van het gewijzigde ontwerp was oorspronkelijk opgenomen als onderdeel D van artikel IV en luidde:

D. Aan artikel 828d wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

5. Indien aan de rechter blijkt dat een verzoek tot toekenning van een uitkering tot levensonderhoud als voorwaarde is verbonden aan de verlening van bijstand, stelt de rechter de gemeente in de gelegenheid schriftelijk of ter zitting haar mening omtrent dat verzoek kenbaar te maken.

II. Memorie van toelichting

Algemeen

Aan punt 5 ontbrak:

De aanpassing van de uitvoeringspraktijk in verband met de nieuwe regels zal enige tijd vergen. Nadien zal in overleg met de gemeenten een evaluatie van de nieuwe regeling worden gehouden, waarbij de werking en de gevolgen voor de uitvoering en werklast van de gemeenten nader worden bezien.

Punt 6.1., laatste volzin:

Voor elke gemeente geldt daarnaast dat het 10%-aandeel in de feitelijke besparingen beschikbaar is om de eerdere kosten verbonden aan de uitvoering op te vangen.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Aan **artikel 61b** ontbrak:

Gezien het eigen karakter van de terugvordering, het gaat immers om het voldoen aan verplichtingen en niet om het realiseren van aanspraken, is echter niet overgenomen de mogelijkheid bedoeld in het tweede lid van artikel 41, te weten het instellen van beroep wanneer niet binnen een maand een beschikking op het bezwaarschrift is ontvangen.

Artikel 63

Omdat ook een stiefouder verplicht is gedurende zijn huwelijk de tot zijn gezin behorende minderjarige kinderen van zijn echtgenoot te onderhouden, is in dit artikellid tevens het stiefkind genoemd. Indien een stiefouder het gezin zonder reden gedurende enige tijd heeft verlaten en niet van het nodige onderhoud voorziet, behoeft niet zonder meer te worden aangenomen dat het minderjarige stiefkind niet meer tot het gezin van de betrokkene zou behoren en dat diens onderhoudsplicht daardoor zou zijn vervallen.

Aan **artikel 64** ontbrak:

Daarbij kunnen ook andere financiële factoren een rol spelen, met name de wijze waarop de boedelscheiding wordt geregeld. Ook niet-financiële factoren kunnen van belang zijn, met name maatstaven en omstandigheden voor de beoordeling van de aanspraak op een voorziening in het onderhoud en de duur daarvan.

Artikel 66

Verhaal op de nalatenschap is in de eerste plaats wenselijk, indien de betreffende kosten ook bij leven van de betrokkene terugvorderbaar zouden zijn geweest ingevolge de artik 56 t/m 58, bijvoorbeeld wanneer eerst na het overlijden blijkt dat onjuiste of onvolledige inlichtingen werden verstrekt. In een dergelijk geval dient alsnog verhaal plaats te vinden. Dit is geregeld onder a van het eerste lid. Onder b wordt verhaal op de nalatenschap beperkt voor zover het de bedragen betreft, die bij leven van de betrokkene werden vrijgelaten. Het komt in de uitvoeringspraktijk thans regelmatig voor, dat gemeenten bij verhaal op de nalatenschap het vrijgelaten bescheiden vermogen ontzien. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat men vrij is bij leven over het bedrag van het

bescheiden vermogen te beschikken, zodat het ook aan de erfgenamen kan worden gelaten. Nu het verhaal een verplicht karakter krijgt is op dit punt een duidelijke regeling in de wet gewenst. Naast het bescheiden vermogen (artikel 7, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet) wordt het wenselijk geacht ook het vrijgelaten vermogen gebonden in de eigen woning (artikel 8a, Bijstandsbesluit landelijke normering) van verhaal op de nalatenschap uit te sluiten. Het vorenstaande impliceert dat wel verhaal op de nalatenschap zal plaatsvinden als het gaat om andere dan voornoemde bedragen, die bij de verlening van bijstand eventueel werden vrijgelaten.

Bijstand die als geldlening is verstrekt of als gevolg van borgtocht is verleend, dient steeds op de nalatenschap te worden verhaald, een en ander voor zover terugbetaling bij leven van de betrokkene niet is geschied (derde lid). Dit zal zich onder meer kunnen voordoen als bedrijfskapitaal in de vorm van een geldlening is verstrekt.

Artikel I, onderdeel B

Aan **artikel 3** ontbrak:

Aan de suggestie in dit verband om aan de gemeente de mogelijkheid te bieden de plaats van de alimentatie verzoekende partij in te nemen, naar analogie van de positie van de raad voor de kinderbescherming, is geen gevolg gegeven. Dit zou namelijk alleen voor de hand hebben gelegen als de gemeente in het algemeen bij verhaal op onderhoudsplichtigen in de rechten zou treden van de onderhoudsgerechtigde. Het past in dit kader niet afbreuk te doen aan de eigen – civielrechtelijke – verantwoordelijkheid van de partijen.

Artikel I, onderdeel H,
ontbrak.

Artikel II, onderdeel H, ontbrak.